

території нашої держави. Бувають випадки, коли мешканці різних регіонів не в змозі зрозуміти один одного. Це не завжди позитивно впливає на населення, проте такою різноманітністю можна пишатися.

Із сивої глибини віків бере початок наша мова. Шлях її розвитку – це тернистий шлях боротьби. Багато, дуже багато жорстоких літ пережила наша рідна, наша невмируща мова, мужньо витерпівши наругу. Розмаїте і щедре наше українське слово. Мабуть, не всім відомо, що на міжнародному конкурсі в Парижі 1934 р. за барвистістю наша мова посіла друге місце.

Про українську мову й українське слово можна говорити нескінченно довго. Століттями гнана й переслідувана, вона все ж існувала в піснях і думках, казках і переказах, гострилася й виточувалася в переказах і прислів'ях, бо вона прекрасна, співуча та сильна! Вона буде жити вічно!

Терещенко О.
НТУ «ХП»

УКРАЇНСЬКА МОВА У СВІТІ

Мова – обличчя кожного народу. Саме українська мова є ідентифікатором українця не тільки в очах іноземців, а й в очах співвітчизників, в очах самого себе, нею користуються понад 50 млн. осіб у світі. Наша мова, багата, тендітна й милозвучна, прищеплює особисто мені миролюбство та внутрішній спокій. Вона ввібрала в себе все найкраще, найніжніше, найвеличніше, наймудріше, найбагородніше, найпоетичніше й найболючіше – перший крик немовляти, яким воно сповістило про свою появу на світ, й останній зойк прощання людини зі світом, дзвінкий сміх щасливої дитини й зворушливий плач сироти, блакить високого неба й золото пшеничних ланів.

Для українців рідною є мова нашої нації, мова предків, яка пов'язує нас між собою й із попередніми поколіннями, їхніми духовними надбаннями. Згадаймо слова В. Сосюри: «Без мови рідної, юначе, й народу нашого нема». Рівень розвитку рідної мови є джерелом духовного розвитку народу.

Якими побачать українців інші народи, залежить від самих українців. Ми хочемо бути багатомовними й освіченими, хочемо, щоб про нас знав увесь світ. Для цього ми маємо запалати любов'ю передусім до рідної мови як до найсвятішого скарбу нашої нації. Українська мова належить до найбагатших і найрозвиненіших мов

світу. Один давньогрецький філософ казав: «Заговори, щоб я тебе побачив». Це дуже символічний вислів із глибоким змістом.

Нині наша держава докладает чимало зусиль для зміцнення зв'язків з українцями за кордоном, що сприятиме відродженню й духовному збагаченню нашого народу, зростанню мовної культури, взаємопорозумінню з іншими народами. Про повільне, але неухильне зростання престижу української мови в наші дні свідчить кількість кафедр і центрів українознавства, які з'являються в багатьох країнах світу. Цей процес, сподіваємося, буде продовжуватися, а також зростатиме міжнародний авторитет української національної держави.

Нація жива, доки жива її мова. Усіма зусиллями потрібно плекати й розвивати нашу рідну мову. Запорукою її стрімкого й квітучого розвитку є свідомо шана й любов до мови. Ми повинні пишатись своєю мовою і бути її свідомими громадянами своєї країни.

Українці з'явилися і в таких країнах, як Італія, Іспанія, Греція, Туреччина, Єгипет тощо, де раніше українських емігрантів зовсім не було. Багато з них уже осіли в цих країнах, однак їх національна активність у нових місцях проживання ще ніяк не виявляється. Для цього потрібен час. Чужоземні дослідники часто підкреслюють милозвучність і лексичне багатство української мови, найчастіше зіставляючи її з італійською. А з утвердженням незалежності України зростає й міжнародний авторитет української мови як державної.

Кожний народ, держава дбають про престиж своєї мови, її авторитет у міжнародному та міжнародному спілкуванні. Престиж, або авторитет мови, як і народу, держави, залежить від багатьох чинників. Насамперед це виявляється в тому, які суспільні функції виконує мова, яку інформацію вона фіксує й передає, скільки людей нею користуються. Державність і патріотичне ставлення до мови її носіїв сприяє зростанню її престижу.

Ткач В.
НТУ «ХП»

МОЛОДІЖНИЙ КОМП'ЮТЕРНИЙ СЛЕНГ

Сленг (від англ. slang) – набір особливих слів або нових значень уже наявних слів, що вживаються в різних людських об'єднаннях (професійних, соціальних, вікових та ін.).

Сленг найчастіше залежить від соціального статусу людей, що його застосовують, їхніх національності, професії та хобі. Однак він завжди відрізняється більшою експресивністю й точністю, ніж загальново-

живана мова. Особливе місце посідає комп'ютерний сленг. Він лаконічний, бо переповнений скороченнями та своєрідною символікою. Спостереження за середовищем людей, професія яких пов'язана з використанням комп'ютерів й особливо мережі Інтернет, засвідчують, що саме в цій сфері найбільш активно створюють неологізми, вводять усілякі граматичні, фонетичні та графічні інновації.

Ірина Щур зазначає: «Однією з причин виникнення такої «мови» вважається її виключна місткість, коли трьома-чотирма специфічними словами можна передати чималий абзац літературно опрацьованого технічного тексту. Урешті-решт комп'ютерний жаргон виражає навіть певні емоції, які в сухій та лаконічній реальній Мережі відтворити майже неможливо. Комп'ютерний жаргон – це віртуозна гра для людей, яким тісно в межах нормованої літературної мови. Проте, хай як би прагнули носії жаргону до самобутньої яскравості мовлення та відмінності його від нормалізованої української мови, усе ж нововведення відбуваються всередині системи мови і будуються за законами украї́нської мови».

Щодо виникнення комп'ютерного сленгу є різні думки. Одні мовознавці вважають, що комп'ютерний жаргон виник одночасно з поширенням електронно-обчислювальних машин у США в середині ХХ ст. Інші переконані, що комп'ютерний сленг як окремий вид жаргону з'явився лише в 60-і роки ХХ ст., і пов'язують цей процес із так званою «мінікомп'ютерною ерою» (minicomputer era). Наступний «бум» нових слів і виразів настає після 1995 р., коли у продаж надійшла операційна система Windows. Завдяки винятковій простоті вона призвела до «збільшення» користувачів, які виконували подвійну функцію: по-перше, залучали нові поняття до комп'ютерного сленгу; по-друге, сприяли його проникненню в загальноживану мову.

Як уже зазначалося вище, молодіжна комп'ютерна лексика містить багато слів англійської мови, часто перероблених або навмисно перекручених. Отож слово *шутер* (гра-стрілялка) бере початок від англійського *shoot* – 'стріляти'; лексема *квакати* (грати в комп'ютерну гру Quake) пішла від назви гри; англійське дієслово *crack* (розколювати) стає дієсловом *крекнути*, а *hack* (розбивати) – *хакнути*. Під впливом народної етимології програми для зламування отримали жартівливу назву *крякали*. Багато українських дієслів у цьому жаргоні набуло нових значень, наприклад, *зависнути* (припинити відповідати на команди); *перекачати*, *злити* (переписати інформацію).

Усічені слова в комп'ютерному жаргоні мають велику популярність. Це частково зумовлено енергійністю користувачів, їхнім прагненням укластися з повідомленням у менший відрізок часу, певною мірою це викликано прагненням залишитися незрозумілим для непосвя-

чених. Із цією метою утворено слова: *комп* (замість *комп'ютер*), *проги* (*програми*), *вінди* (*програма Windows*). Тут використовують ті самі суфікси для утворення нових слів, що віддзеркалюють ставлення мовця до того, що вони позначають: *відюха* (суфікс *-ух(a)* залежно від ситуації надає експресію згрубілости, зневаги або іронії).

Український комп'ютерний сленг через свою молодість ще не сформувався, тому більшість слів у ньому має багато варіантів вимови й написання: *дурдос*, *дирдос* – операційна система DR-DOS; *вегеа*, *вежеа*, *вагон* – відеоадаптер VGA; *глючити*, *глюкати* – працювати з помилками. Вимова слова здебільшого відповідає або англійському прочитанню, або його українській транслітерації.

Отже, розглянувши деякі особливості комп'ютерного сленгу, можна дійти висновку, що нині відбувається активне створення й використання комп'ютерної сленгової лексики, а також проникнення комп'ютерних термінів у загальноживану лексику, причому останнім часом спостерігається посилення цього процесу.

Труш А.
КЗ «ХГПА»

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ

У процесі трансформації політичної та економічної систем в Україні триває пошук ефективної моделі розвитку економіки. Очевидно, що нова економічна система не може бути «чистим» капіталізмом, який переважав у середині XIX ст. У розвинених країнах домінують змішані суспільства, де взаємодіють ринок як засіб підвищення ефективності економіки та система коригування ринку як засіб досягнення оптимально справедливого розподілу доходів через структуру соціального законодавства.

Економічна політика України на початку XXI ст. має своєю головною метою перехід до соціально орієнтованої ринкової економіки. Риси сучасного економічного становища України: а) величезна заборгованість держави, окремих галузей і підприємств країнам близького й далекого зарубіжжя; б) відставання сектору економіки, який виробляє товари, від сектору економіки, який їх споживає; в) паливно-енергетична залежність від Росії; г) занадто сильний контроль економіки з боку українського уряду, що має ефект придушення того сектору, який виробляє товар; г) криміналізація відносин між державним апарата-